

QUARKS

Jordi C. Inglès Mas

Què és un quark? Aquesta pregunta m'hagués deixat completament fred fa uns anys, però ara gaudeix d'un esfereïdor significat. Potser estareu interessats a saber qui sóc, però val més que no ho sapigueu, pel vostre propi bé. Sí, sí, ja sé que les històries s'han de començar pel principi i no pel final, però si us trobéssiu en la meva situació, de segur que no estaríeu tan tranquils.

Jo sóc (o, millor dit, era fa un temps) un personatge normal, anònim, mediocre, d'aquells que se'n moren milers cada dia; l'únic entreteniment que tenia era llegir articles i moure'm pels cercles científics. En un d'aquests cercles va ser on vaig conèixer qui m'havia d'embolicar en l'afer més complicat i perillós de la meua vida. Aquest personatge en qüestió era un investigador alemany; de molt petit li va venir la inclinació per la física i no va deixar-la escapar fins que va poder acabar la carrera i dedicar-se a la investigació de la mecànica de partícules elementals. El seu aspecte era el d'un típic alemany: alt, ros, desmanegat i amb un bigoti que arribava a cobrir-li la boca sencera i mitja cara. Jo el vaig conèixer per casualitat, i vam decidir escriure'ns i comunicar-nos els avenços que féssim en les nostres investigacions. La cosa va anar d'una manera normal fins que, fa uns mesos, m'envià una carta plena de nerviosisme i d'angúnia des dels Estats Units; la carta deia que havia fet un descobriment excepcional i que se n'havia anat a Amèrica per conèixer l'opinió dels científics més reconeguts. Després d'això m'explicava detalladament en què consistia el seu descobriment: fent experiències amb un accelerador de partícules (uns aparells monstruosament grossos que destrueixen i trenquen tota classe de partícules fent-les xocar) havia aconseguit de penetrar en l'interior més amagat de la matèria i havia contemplat per primer cop una mena de matèria que

fou postulada per Guellmann feia anys, però que no s'havia pogut observar fins aleshores: els quarks. Però el més sorprenent no era això, sinó que havia pogut, no em va dir com, comprovar que aquelles petites porcions de partícula eren foradades i que al seu interior hi havia... estels, galàxies, planetes, quàsars, forats negres...; tot un Univers en miniatura! No vaig poder acabar de llegir la carta. Havia sentit històries semblants algun cop, però em pensava que eren només el fruit d'una imaginació una mica massa activa. Quan em vaig recobrar, vaig saltar totes les demostracions matemàtiques i vaig llegir al final unes línies que esdevindrien crucials per al futur de la humanitat: amb aquest descobriment hom podia extreure energia en la major escala que no ho hagués fet mai. El procediment era ben senzill: consistia a fer artificialment que els estels i galàxies que componien cada univers en miniatura de quark es transformessin en supernoves i iniciessin una reacció en cadena; però hi havia un problema, no pràctic, sinó ètic: no sols hi havia estels en aquest univers, ans també hi havia planetes que podien contenir vida intel·ligent. Des d'aquest punt de vista tota operació amb aquestes partícules constituiria poca cosa més que un assassinat a sang freda.

Durant els mesos següents vaig estar esperant que sortís alguna cosa d'això en algun lloc, però no; no va sortir publicat enlloc i tampoc semblava que en sabés res ningú de cap altre país. Vaig estar així fins que, fa algunes setmanes, vaig rebre un telegrama del meu amic on m'informava que venia cap aquí i que era urgent que em veiés, i on em donava una cita en el lloc més abandonat i desert de la ciutat. Vaig arribar puntual i el vaig trobar esperant-me; estava molt més prim i la vivesa que tenia abans la seva cara havia esdevingut una barreja de por, tristor i manca d'esperança. Em va dir

que els científics americans havien pensat de seguida que el seu descobriment seria la clau per desnivellar la igualtat d'armament entre les potències, i que, no sabia com, els espies russos havien aconseguit de fotografiar els seus apunts. Així doncs, em va dir, s'estava preparant un joc encara més mortífer que el de les bombes nuclears, el qual, perquè no passés el que va passar en èpoques anteriors, seria amagat a la gent. Això em va permetre comprendre perquè hi havia hagut darrerament tantes negociacions sobre un tema tan inversemblant com l'anomenada «guerra de les galàxies» i perquè existia un tancament tan ferm en els mitjans de comunicació. De tota manera, aquell va ser l'últim cop que vaig veure el meu amic; l'endemà vaig llegir als diaris que ell i el seu equip havien mort en un accident, i que els seus

papers havien estat destruïts pel foc. Com és natural, jo no em vaig creure res i vaig suposar que també devien haver llegit les seves cartes, així que vaig anar corrents a comprar un bitllet que m'allunyés d'aquell terreny tan perillós. En tornar, em van dir que dos homes amb accent estranger havien preguntat per mi.

Ara sóc en un lloc més o menys segur, però de tota manera sé que em trobaran un dia o un altre, així que per això m'he decidit a escriure tot l'afer, encara que només sigui per alertar algú. Però ara perdoneu-me, que truquen a la porta; no sé pas qui pot ser perquè visc completament aïllat, però...

Jordi C. Inglés i Mas